

Mula Rehiyon Patungong Bansa: Ang Ambag ng mga Wikang Lokal sa Pagbuo ng Kulturang Pilipino

Lizbeth G. Ringor

Zamboanga Peninsula Polytechnic State University, R.T. Lim Boulevard, Baliwasan Zamboanga City 7000

Corresponding email: lringor@zppsuh.edu.ph

Ang Pilipinas ay hindi nabuo mula sa iisang wika, kultura, o karanasan. Bago pa man magkaroon ng konsepto ng isang pambansang wika, mayroon nang mga pamayanang gumagamit ng sariling mga wika upang magkuwento, magturo, makipagkalakalan, magbigay ng pangalan sa mga lugar, at magpasa ng kaalaman. Hanggang ngayon, ang mga wikang lokal ang nagsisilbing buhay na talaan ng mga karanasang bumubuo sa bansa. Sa halip na tingnan ang mga ito bilang mga wikang nananatili lamang sa mga rehiyon, mahalagang kilalanin ang ambag nila sa patuloy na pagbuo ng kulturang Pilipino.

Ang ugnayan ng lokal at pambansang identidad ay matagal nang bahagi ng language policy sa Pilipinas. Ipinakita nina Zeng at Li (2023) na ang mga patakaran sa wika ng bansa ay nahubog ng magkakaibang ideolohiya, kabilang ang linguistic assimilation, vernacularization, linguistic pluralism, at internationalization. Sa kanilang pagsusuri, ang mga lokal na wika ay may mahalagang papel sa pagpapanatili ng cultural identity at pagpapalakas ng marginalized linguistic communities. Gayunman, ang pagpapalakas ng Filipino at English ay nagdulot din ng hindi pantay na katayuan sa pagitan ng mga wika.

Hindi nangangahulugan nito na kailangang mamili ang bansa sa pagitan ng pambansang pagkakaisa at linguistic diversity. Sa halip, maaaring magsilbi ang Filipino bilang tulay habang ang mga wikang lokal ang nagbibigay ng lalim at partikular na kahulugan sa pambansang kultura. Ayon kay Symaco (2017), ang language policy sa Pilipinas ay nakaugnay sa access, influence, edukasyon, at labor market. Ipinapakita nito na ang wika ay may iba't ibang tungkulin depende sa konteksto: maaaring gamitin ang Filipino sa mas malawak na pambansang komunikasyon habang ang lokal na wika ay nananatiling mahalaga sa tahanan at komunidad.

Makikita rin ang ganitong relasyon sa mismong konsepto ng Filipino bilang pambansang wika. Sa pag-aaral ni Oh (2025), ipinakitang ginamit ng mga pamahalaang Pilipino ang language policies bilang bahagi ng nation-building. Ang pagtataguyod ng pambansang wika ay nakatulong sa pagbuo ng ideya ng cohesion, unity, at symbolic Filipino identity sa kabila ng ethnolinguistic diversity ng bansa. Gayunman, ipinapakita rin ng kasaysayang ito na ang pambansang identidad ay hindi dapat itayo sa pagbura ng mga rehiyonal na identidad.

Mahalaga ang usaping ito lalo na sa mga lugar na maraming wikang ginagamit. Sa pag-aaral nina Ponce at Lucas (2024) sa Central Mindanao, natuklasang mas malawak ang paggamit ng Tagalog kaysa sa mother tongues ng mga learner participants. Bagama't nakatutulong ang Tagalog bilang lingua franca, maaari rin nitong mailagay sa mas mahina o marginal na posisyon ang mga lokal na wika. Ipinapakita nito na ang pagkakaroon ng isang wikang nag-uugnay sa mga mamamayan ay dapat samahan ng mga hakbang upang mapanatili ang ibang wikang ginagamit ng mga komunidad.

Samantala, ang Philippine English ay nagpapakita rin kung paano maaaring magkaroon ng lokal na anyo ang isang wikang may pandaigdigang gamit. Ayon kay Gonzales (2017), ang Philippine Englishes ay maaaring maunawaan bilang mga

varieties na nabuo sa sariling sociolinguistic context ng bansa. Ipinapakita nito na ang pakikipag-ugnayan sa ibang linguistic systems ay hindi awtomatikong nangangahulugan ng pagkawala ng lokal na identidad. Maaari itong humantong sa pagbuo ng mga bagong anyo na may sariling katangian.

Sa ganitong pananaw, ang kulturang Pilipino ay hindi isang iisang hulma. Ito ay koleksiyon ng mga kuwento, salita, pagkain, awit, paniniwala, ritwal, at karanasang nagmula sa iba't ibang pamayanan. Ang Cebuano, Ilocano, Hiligaynon, Waray, Kapampangan, Pangasinan, Tausug, Maranao, Chavacano, at marami pang ibang wika ay hindi lamang mga paraan ng pakikipag-usap. Ang mga ito ay sisidlan ng lokal na memorya.

Kaya mahalagang bigyan ng espasyo ang mga wikang lokal sa edukasyon, media, literatura, pananaliksik, digital platforms, at mga programang pangkultura. Ang dokumentasyon at paggamit ng mga ito ng kabataan ay partikular na mahalaga dahil ang isang wikang hindi naipapasa sa susunod na henerasyon ay nanganganib na mawalan ng buhay sa komunidad.

Mula rehiyon patungong bansa, ang kultura ay hindi dapat umakyat sa pambansang antas sa pamamagitan ng pag-iwan sa mga pinagmulan nito. Ang tunay na pambansang kultura ay nabubuo kapag ang mga lokal na tinig ay kinikilala bilang bahagi ng kabuuang kuwento. Ang Filipino ay maaaring magsilbing tulay, ngunit ang maraming wikang lokal ang nagbibigay ng kulay, lalim, at kasaysayan sa tulay na iyon. Sa huli, ang pagkakaisa ay hindi nangangahulugang iisang wika lamang ang dapat marinig. Ang isang tunay na Pilipinong kultura ay mas malakas kapag maraming tinig ang sabay-sabay na naririnig.

References

- Gonzales, W. D. W. (2017). *Philippine Englishes*. *Asian Englishes*, 19(1), 79–95. <https://doi.org/10.1080/13488678.2016.1274574>
- Oh, J. (2025). *The Filipination: Philippine governmental efforts towards nation-building through national language policies*. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*. <https://doi.org/10.1080/01434632.2025.2571455>
- Ponce, A. R. C., & Lucas, R. I. G. (2024). *Language attitudes in linguistically diverse contexts: Implications for mother tongue education programme in Central Mindanao, Philippines*. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 45(5), 1581–1595. <https://doi.org/10.1080/01434632.2021.2002341>
- Symaco, L. P. (2017). *Education, language policy and language use in the Philippines*. *Language Problems and Language Planning*, 41(1), 87–102. <https://doi.org/10.1075/lplp.41.1.05sym>
- Zeng, J., & Li, X. (2023). *Ideologies underlying language policy and planning in the Philippines*. *Humanities and Social Sciences Communications*, 10, 405. <https://doi.org/10.1057/s41599-023-01911-8>

DETALYE NG ARTIKULO

T-0000021; Natanggap: May 10, 2026; Tinanggap: May 12, 2026; Nailathala: May 14, 2026

SIPI:

Ringor, L. G. (2026). *Mula Rehiyon Patungong Bansa: Ang Ambag ng mga Wikang Lokal sa Pagbuo ng Kulturang Pilipino*. *Talas: Mga Balita, Tampok, at Sanaysay*. DOI: 10.64591/mg1ksd93

KARAPATANG-AUTOR

© 2026 ng may-akda. Ang *Talas: Mga Balita, Tampok, at Sanaysay* ay inilalathala ng Harness Mind Publishing. Ito ay isang Open Access na artikulo na ipinamamahagi sa ilalim ng mga tuntunin ng Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), na nagpapahintulot sa muling pamamahagi at pagpaparami sa anumang anyo o midya, basta't kinikilala ang orihinal na akda.

